

IRAK'IN SURİYE'YE YÖNELİK YENİ POLİTİKASINI ANLAMAK

FEYZULLAH TUNA AYGÜN

Suriye'de Baas rejiminin 61 yıllık hâkimiyetinin 8 Aralık 2024 tarihinde muhaliflerin askerî harekâtıyla sona ermesi yalnızca Suriye'nin iç dinamiklerini değil aynı zamanda bölgesel güç dengelerini ve komşu ülkelerle ilişkilerini de kökten de-

ğiştirmiştir. Bu yeni dönemde, Irak'ın Suriye'ye yönelik politikası hem tarihi bağlar hem de mevcut bölgesel ve uluslararası koşullar çerçevesinde yeniden şekillenmektedir. Irak, sınır komşusu Suriye'deki gelişmelerin kendi iç güvenliği, siyasi istikrarı ve eko-

Irak'ın Suriye'ye yönelik politikası yalnızca iki ülke arasındaki ilişkileri değil aynı zamanda bölgesel istikrarı ve uluslararası güç dengelerini de etkileme potansiyeline sahiptir.

nomik çıkarları üzerindeki etkilerini dikkate alarak yeni bir politika benimsemeyi amaçlamaktadır.

Irak'ın bu yeni politikasının temelinde, tarafsızlık ilkesi ve iç işlerine müdahale etmeme yaklaşımı yer almaktadır. Ancak bu politika, sadece siyasi ve diplomatik düzeyde değil aynı zamanda ekonomik iş birliği, sınır güvenliği ve uluslararası toplumla koordinasyon gibi çok boyutlu hedefler içermektedir. Suriye'de rejim değişikliğinin ardından oluşan belirsizlik ortamı, Irak'ın bu hedeflere ulaşma yolunda çeşitli zorluklarla karşılaşmasına neden olmaktadır.

Irak'ın yeni yaklaşımının anlaşılabilmesi için Irak ve Suriye arasındaki ilişkilerin tarihsel arka planı ve yaklaşımının sınırlılıkları incelenmelidir. Ayrıca Irak'ın Suriye'ye yönelik politikası yalnızca iki ülke arasındaki ilişkileri değil aynı zamanda bölgesel istikrarı ve uluslararası güç dengelerini de etkileme potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda Irak'ın yeni politikasının uygulanabilme kapasitesi de bir soru işareti olarak ortaya çıkmaktadır.

İLİŞKİLERİN TARİHSEL ARKA PLANI

Sykes-Picot Anlaşması ile şekillenen modern Irak ve Suriye devletlerinin birleştirilmesi-

ne yönelik çeşitli çabalar olmuştur. Bu çabaların sonuncusu, 1978 yılında Irak Cumhurbaşkanı Ahmed Hasan el-Bekir ve Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad tarafından yürütülmüştür. Ancak Irak'taki yönetimin 1979'da Saddam Hüseyin tarafından ele geçirilmesi ile bu süreç sona ermiştir. İran-İrak Savaşı'nda (1980-1988) Suriye'nin İran'a silah sevkiyatında rol alması ikili ilişkilerin bozulmasına neden olmuştur.

2000 yılında Hafız Esad'ın yerine Beşar Esad'ın cumhurbaşkanlığını devralması ve 2003 sonrasında Irak'taki Baas rejiminin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) işgali ile çökmesi, ilişkilerde yeni bir dönemin başlamasına neden olmuştur. Bunun üzerine 2006 yılında iki ülke arasında diplomatik ilişkiler 20 yıldan fazla süren bir kesintinin ardından yeniden tesis edilmiştir.

2011 yılında Suriye'de Baas rejimine karşı muhalif hareketlerin ortaya çıkması ve bu sürecin iç savaşa dönüşmesi, Suriye ve Irak ilişkilerinin ortak tehdit algısı üzerinden güçlenmesine neden olmuştur. Hatta iki ülkenin de terör örgütü DEAŞ ile mücadele ettiği süreçte Irak'taki milis gruplar, Suriye sahasında Baas rejimi lehine savaşmıştır. DEAŞ sonrası dönemde de Iraklı milis gruplar, Baas rejimi lehine Suriye muhalefeti ile

Irak İstihbarat Servisi Başkanı Hamid el-Şatri, Şam'da Ahmed Şara ile görüştü.

karşı karşıya gelmiştir. Bu durum İran'ın Suriye'de Baas rejiminin hayatta kalması için gösterdiği çabalara somut bir örnek olarak değerlendirilebilir.

İran'a yakın Iraklı milis grupların da desteği ile Suriye iç savaşı, onuncu yılında daha az hareketli bir hâl almıştır. Ancak Suriye muhalefetine 27 Kasım 2024 tarihinde başlattığı harekât bu durumu tamamen değiştirmiştir. Harekâtın başlamasından yalnızca 12 gün sonra, Suriye'deki 61 yıllık Baas rejimi çökmüştür.

Suriye'de yaşanan rejim değişikliği, Suriye'nin siyasal yapısını ve bölgesel dinamikleri köklü bir şekilde değiştirecektir. Bu değişimlerin başında, İran'ın Irak-Suriye-Lübnan hattında inşa ettiği yapının çöküşü gelmek-

tedir. İran'ın bu yapıdaki nüfuzunu koruma çabalarının bir parçası olarak hareket eden Iraklı Şii milis gruplar, Baas rejimini koruma konusunda başarılı olamamıştır. Bu durum, İran'ın Ortadoğu'daki stratejik hedefleri, bölgedeki nüfuz politikaları ve vekil aktörleri açısından önemli bir meydan okuma olarak değerlendirilmektedir.

Irak, bu yeni bağlamda sınır güvenliğini sağlama, milis grupların etkinliğini yönetme ve bölgesel dinamiklerle uyumlu bir politika geliştirme gibi çok boyutlu zorluklarla yüzleşmektedir. Ayrıca 2014 yılında terör örgütü DEAŞ'ın yükselişi sırasında olduğu gibi Suriye kaynaklı olası tehditlerin Irak üzerindeki etkisinin en aza indirilmesi, Irak'ın siyasi hedefleri arasında yer almaktadır.

Suriye'nin Bağdat Büyükelçiliği

Suriye'deki duruma yanıt verebilmek amacıyla Irak Hükûmet Sözcüsü Basim el-Avadi, 12 Aralık 2024 tarihinde Irak'ın pozisyonu ve Suriye politikasının temelini oluşturan 11 maddelik "Irak'ın Suriye Yol Haritasını" açıklamıştır.

IRAK'IN YENİ YAKLAŞIMI

Suriye'deki duruma yanıt verebilmek amacıyla Irak Hükûmet Sözcüsü Basim el-Avadi, 12 Aralık 2024 tarihinde Irak'ın pozisyonu ve Suriye politikasının temelini oluşturan 11 maddelik "Irak'ın Suriye Yol Haritasını" açıklamıştır. İran'a yakın Iraklı aktörlerin Suriye'deki Baas Partisini destekleme seçeceği ortadan kalkması, politika yapımında Irak çıkarlarının ön plana alınmasına zemin hazırlamıştır. Yol haritasında tarafsızlık, iç işlere müdahil olunmaması, kapsayıcı bir yönetimin teşvik edilmesi, uluslararası toplum ile iş birliği yapılması ve bilgi birikiminin paylaşılması gibi ilkeler vurgulanmıştır.

Yol haritası, Irak'ın 2003 sonrası dış politikadaki temel öncelikleri etrafında şekillenmiştir. Bu yaklaşım, iç işlere karışmama, iş birliği ve uluslararası ör-

gütler aracılığıyla ilişki kurma prensipleri üzerine kurulmuştur.

Irak, egemenlik ilkesine vurgu yapan ve iç işlerine müdahale etmeme anlayışını temel alan bir yaklaşımla, Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine dâhil olmak istemektedir. Iraklı milis grupların Suriye'deki varlıkları nedeniyle bu ilkelerin özellikle vurgulandığı söylenebilir. Zira bu gruplar, Suriye sahasındaki faaliyetleriyle Baas rejiminin varlığını sürdürmesine katkıda bulunmuştur. Dolayısıyla Irak'ın bu vurguları, Suriye'deki yeni yönetimin tanınabileceğine ve Irak'ın 8 Aralık sonrası pozisyonunu tamamen değiştirdiğine işaret etmektedir.

Irak hükûmeti, Suriye'nin iç işlerine karışmama ilkesine bağlılığını sürekli olarak vurgulamaktadır. Irak Başbakanı Muhammed Şiya Sudani, 30 Kasım 2024 tarihinde Suriye Devlet

Başkanı Beşar Esad ile bir araya gelerek "Irak'ın Suriye'ye olan desteğinin süreceğini" ifade etmiştir.

Bunun aksine Sudani, 8 Aralık 2024 tarihinde yaptığı açıklamada "Suriye halkının kendi kaderini belirleme hakkına sahip olduğunu" ifade ederek Irak'ın Suriye politikasında bir değişiklik sinyali vermiştir. Bu yaklaşım, Irak'taki milis grupların Suriye'deki gelişmelerin Irak üzerinde yaratabileceği etkilerini göz önünde bulundurmasıyla anlamlı hâle gelmektedir. Zira iki ülke, yaklaşık 600 kilometrelik bir sınırı paylaşmaktadır ve bu sınır hattında yaşayan aşiretler arasında güçlü bağlar bulunmaktadır. Bu nedenle Irak'ın Suriyelilerin tercihleriyle çelişen bir pozisyon belirlemesi, aşiret ilişkileri üzerinden Irak'ın iç dinamiklerini etkileyebilir.

Yol haritasının devamında, Irak'ın Suriye ile ekonomik ilişkilerini geliştirmeyi ve bu süreci karşılıklı fayda sağlayan bir iş birliğine dönüştürmeyi amaçladığı vurgulanmaktadır. Irak, Suriye'nin coğrafi konumunu enerji transferi ve ticaret için önemli bir geçiş noktası olarak görmektedir. Bu bağlamda, Akdeniz'e ulaşım sağlamak amacıyla Şam ile yatırım projelerini hayata geçirmek, Irak'ın bölgesel entegrasyon çabalarının önemli bir parçası hâline gele-

bilir. Suriye açısından ise bu durum, Irak ile ilişkilerin normalleştirilmesi için uygun bir zemin sunmaktadır. İç savaşın ardından Suriye'de yeni yönetimin egemenliğini güçlendirebilmesi için yeniden yapılanma ve kalkınma süreçleri kritik bir öneme sahiptir. Irak'ın yaklaşımı da bu süreçleri destekleyecek şekilde şekillenmiştir. Bunun karşılığında Irak'ın temel beklentisi, Suriye'deki yeni yönetimin Irak'a yönelik güvenlik risklerine zemin oluşturmamasıdır.

Yol haritasının ilk somut yansıması Irak'a sığınan 1.905 Suriyeli Baas askerinin 19 Aralık 2024 tarihinde Suriye'ye iade edilmesi olmuştur. 8 Aralık'ta Irak'a sığınan söz konusu kişilerin Suriye'nin yeni yönetimi tarafından çıkarılan aftan yararlandığı açıklanmıştır. Irak ordusunun açıklamasında "Irak güvenlik güçleri, Suriye yetkililerinden iade edilen subay ve askerlere sahip çıkmalarını, onları af kapsamına almalarını ve insan hakları standartlarına uygun ve iyi niyetle, onları bekleyen onurlu ailelerine geri dönmelerini sağlamalarını talep ediyor." denilmiştir. Bu gelişme, 8 Aralık öncesinde Suriye Baas'ını destekleyen Irak ve Suriye'nin yeni yönetimi arasındaki güvensizliğin aşılması için atılan ilk somut adımlardan birisi olması nedeniyle önem taşımaktadır.

Irak, Suriye'nin coğrafi konumunu enerji transferi ve ticaret için önemli bir geçiş noktası olarak görmektedir.

Askerlerin iade edilmesinin ardından Irak İstihbarat Servisi Başkanı Hamid el-Şatri liderliğinde bir heyetin 26 Aralık 2024 tarihinde Suriye'yi ziyaret etmesi daha somut bir örnek olmuştur. Şatri, Suriye'deki yeni yönetimin lideri Ahmed Şara ile görüşmüştür. Avadi, Şatri-Şara görüşmesinin temel gündemini "iki ülke arasındaki sınır güvenliğinin

sağlanması ve bölgesel gelişmeler" olarak açıklamıştır.

Suriye'ye yönelik politikaların yol haritası, asker iadesi ve Şatri'nin ziyareti gibi unsurlarla Sudani tarafından yürütülmesi ise denge arayışının bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

IRAK'IN SURIYE YOL HARİTASI

- **Irak'ın Tarafsızlık Politikası:** Irak, Suriye'nin içişlerine müdahale etmeme ilkesine bağlı olarak, Suriyelilerin kendi geleceklerini belirleme hakkını savunmaktadır. Bu kapsamda, Suriye halkının iradesine karşı herhangi bir müdahalede bulunmayacağını taahhüt etmektedir.
- **Kardeşlik ve İş Birliği Yaklaşımı:** Irak, Suriye ile kardeşlik, komşuluk ve ortak Arap eylemi temelinde, siyasi, ekonomik ve diğer alanlarda yakın ilişkiler kurmaya hazır olduğunu belirtmektedir.
- **Yatırım ve Ekonomik İş Birliği:** Irak, Suriye ile enerji transferi ve ithalat bağlantılarını geliştirmek için yatırım olanaklarını araştırmakta ve bu iş birliğinin iki ülke için de faydalı olacağını öngörmektedir.
- **Kapsayıcı Yaklaşım:** Irak, Suriye'de herhangi bir tarafı ya da siyasi grubu diğerine karşı desteklemeyeceğini ifade etmekte ve tüm kesimleri kapsayan bir çözüm ile halkın desteğine sahip bir Suriye devleti için çalışmayı taahhüt etmektedir.
- **Bölgesel Nötr Duruş:** Irak, Suriye üzerinde herhangi bir bölgesel eksenine diğerine tercih etmeyeceğini ve dış projelerde olumsuz bir rol üstlenmeyeceğini açıklamaktadır.
- **Kapsayıcılık için Arap Çözümü:** Irak, Suriye'nin geleceğine dair kapsayıcı bir Arap çözümünü desteklemekte ve bu bağlamda aktif rol oynayan Arap ülkeleriyle iş birliğine önem vermektedir.
- **Bölgesel Projelerde Aracılık:** Irak, Suriye üzerindeki bölgesel etkiler arasında yakınlaşma sağlamak ve bu konuda arabulucu bir rol üstlenmek istemektedir.
- **Uluslararası Toplumla İş Birliği:** Irak, BM ve diğer uluslararası aktörlerin Suriye'de olumlu katkılarda bulunmasını teşvik etmekte ve bu süreçte kendi deneyimlerinden faydalanmaktadır.
- **Diplomatik İlişkileri Güçlendirmek:** Irak, Suriye'de büyükelçiliğini yeniden açmayı, diplomatik personelini artırmayı ve iki ülke arasındaki resmi bağları güçlendirmeyi planlamaktadır.
- **Güvenlik ve Ticari İş Birliği:** Irak, ortak sınır güvenliğini sağlamak, bilgi paylaşımı yapmak ve ticari alışverişini kolaylaştırmak için Suriye ile hızlı bir iş birliği arayışındadır.
- **Deneyim Paylaşımı ve Diyalog:** Irak, Suriye'deki tüm taraflarla diyaloga açık olduğunu ifade etmekte, 2003 sonrası edindiği tecrübelerini paylaşmaya ve farklı görüşleri dinleyerek Suriye'nin çıkarlarına uygun tavsiyelerde bulunmaya hazır olduğunu belirtmektedir.

Irak İçişleri Bakanlığı Sözcüsü Mikdad Miri, Iraklı milislerin Suriye'ye gittiği iddialarını yalanladı.

YOL HARİTASININ SINIRLILIKLARI

Irak'ın Suriye'ye yönelik yeni politikası, ekonomik ve güvenlik alanlarında iş birliği içeren kapsayıcı bir yaklaşıma dayanmasına rağmen çeşitli sınırlılıklara sahiptir. Sınırlılık yelpazesi içerisinde Irak'ın iç dinamikleri ile bölgesel ve küresel güçlerin etkisi yer almaktadır.

Irak, Suriye'ye yönelik tarafsız bir politika izleme taahhüdünde bulunmaktadır. Ancak Irak'taki İran'a yakın grupların varlığı ve etkisi, bu politikayı uygulamada önemli bir engel teşkil edebilir. İran'ın Suriye'deki nüfuzunun zayıflamasıyla Irak'taki Şii milis gruplar arasında diğer Iraklı aktörler ile bölünmeler yaşanabilir. Bu durum, Bağdat yönetiminin iç dengeğini koruma çabalarını zorlaştırabilir. Ayrıca İran'a yakın grupların, İran'ın bölgesel hedefleri

doğrultusunda Suriye'ye yönelik bağımsız hareket etmeye devam etmesi, Irak'ın tarafsızlık politikasına olan bağlılığını sorgulatabilir. Bu grupların Bağdat yönetiminin resmî politikasına aykırı hareketleri, Irak'ın Suriye'deki yeni yönetimle ilişkilerini zedeleyebilir.

Irak'ın iç dinamikleri bağlamında sınır aşiretleri arasında sosyal bağların bulunması, politika uygulamalarında bir başka sınırlılığa neden olmaktadır. Irak ve Suriye sınırındaki aşiretler arasındaki geleneksel ilişkiler, iki ülke arasındaki politikaların aşiretler üzerindeki etkisini artırmaktadır. Hatta Irak veya Suriye'nin bu aşiretlere yönelik yaklaşımı diğer ülkedeki aşiretler üzerinde de etkiye neden olabilir. Diğer yandan Irak hükümetinin Suriyelilerin tercihleriyle çelişen bir pozisyon alması, bu aşiretlerin Irak'ın iç dinamiklerini olumsuz etkileyebilir.

İran'a yakın grupların, İran'ın bölgesel hedefleri doğrultusunda Suriye'ye yönelik bağımsız hareket etmeye devam etmesi, Irak'ın tarafsızlık politikasına olan bağlılığını sorgulatabilir.

Suriye'deki rejim değişikliğinden önce Irak'ın Esad'ı desteklemiş olması ise yol haritasının uygulanmasında güvensizliğe neden olabilir. Yol haritasında ekonomik iş birliği ve yatırım konuları yer almaktadır. Ancak ikili ilişkilerdeki güvensizlik aşılmadan bunların uygulanması beklenmemektedir.

Irak'ın Suriye krizine yönelik uluslararası toplumla iş birliği yapma hedefi, küresel güçlerin farklı pozisyonları nedeniyle uygulamada zorluklarla karşılaşabilir. ABD ve Rusya gibi küresel aktörlerin Suriye'ye yönelik farklı politikaları, Irak'ın tarafsızlık ilkesini sürdürmesini engelleyebilir. Örneğin ABD'nin Suriye'deki askerî varlığı ve yaptırımları, Irak'ın ekonomik iş birliği girişimlerini sınırlandırabilir. Rusya'nın Suriye'deki etkisi ise Irak'ın diplomatik girişimlerini sınırlayabilir. Dolayısıyla Irak'ın tarafsızlığını sürdürmesi durumunda uluslararası toplum zeminindeki Suriye'ye yönelik girişimleri sonuçsuz kalabilir.

Arap dünyası bağlamında ise Suriye'nin yeni yönetimine yönelik ortak bir Arap pozisyonunun olmaması, Irak'ın kapsayıcı bir Arap çözümü sağlama çabalarını sekteye uğratabilir. Özellikle Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerin, Suriye'de farklı politikaları benimsemesi, Irak'ın Arap dünyasına atfettiği "birleştirici rolün" uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Bu durum, Irak'ın Suriye'ye yönelik bölgesel ve uluslararası destek organize etme kapasitesini sınırlandırabilir.

ÖNERİLER VE SONUÇ

Irak'ın Suriye'ye yönelik yeni politikası, tarafsızlık, kapsayıcılık ve iş birliği ilkelerine dayansa da bu politikanın uygulanabilirliği için iç dinamiklerin dengelenmesi, bölgesel iş birliğinin artırılması ve uluslararası desteğin sağlanması gerekmektedir.

Irak hükûmeti, Suriye'ye yönelik politika-sında, hükûmet içerisindeki farklı grupların çıkarlarını dengeleme ve tarafsızlık ilkesini koruma sorumluluğuyla hareket etmelidir. Özellikle Suriye'deki muhaliflere yönelik sert müdahale isteyen grupların hükûmette yer alması, bu süreçte karşılaşılan en büyük zorluklardan biridir. Bu bağlamda hükûmetin iç politika alanında güven inşa etmek için milis grupların etkinliğini sınırlandırması, aşiretler arasında koordinasyon sağlaması ve hükûmet içerisindeki diyalogu artırması gerekmektedir.

Irak, tarafsızlık politikasını desteklemek amacıyla bölgesel aktörlerle daha dengeli ilişkiler geliştirmelidir. Bu nedenle karşılıklı güvenin inşa edilebilmesi için Irak'ın Türkiye ve Suriye ile ortaklaşa güvenlik mekanizmalarında yer alması önem taşımaktadır.

Irak, Suriye ile ilişkilerde güven inşa sürecini desteklemek için uluslararası örgütlerle iş birliğini artırmalıdır. Uluslararası toplumun ve örgütlerin desteği, Bağdat ve Şam arasında karşılıklı güvenin tesisi açısından önemli bir zemin sağlayabilir.

Suriye'deki rejim değişikliği, İran'ın Irak-Suriye-Lübnan hattında kurmaya çalıştığı nüfuz alanını zayıflatarak bölgesel dinamikleri yeniden şekillendirmiştir. Irak, tarafsız bir pozisyon benimseyerek ve doğrudan müdahalelerden kaçınarak, kendi ulusal çıkarlarını ve sınır güvenliğini ön planda tutmaktadır. Bu bağlamda Sudani, Esad'ın ardından Suriye'nin geleceğini belirlemenin Suriyelilerin kendi kararı olduğunu vurgulamış ve Irak'ın Suriye halkının iradesine saygı duyduğunu belirtmiştir. Bu yaklaşım, Irak'ın uluslararası alanda bağımsız bir dış politika izlediğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Sudani, 8 Ocak 2025 tarihinde İran'ı ziyaret etti.

Irak'ın Suriye'ye yönelik bu yeni politikası, yalnızca güvenlik kaygılarına dayanmamaktadır. Aynı zamanda kapsamlı bir ekonomik vizyonu da içermektedir. Suriye'nin Akdeniz'e açılan stratejik konumu, Irak için enerji ve ticaret yollarının geliştirilmesi açısından büyük bir fırsat sunmaktadır. Irak, Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine katılarak iki ülke arasındaki ekonomik bağımlılığı artırmayı ve bu süreçten karşılıklı fayda sağlamayı hedeflemektedir. Örneğin enerji transferi için Suriye'yi bir geçiş noktası olarak kullanmayı ve Akdeniz'e ulaşımı sağlayacak ticaret yollarını inşa etmeyi planlamaktadır. Bu girişimler, Irak'ın bölgesel ekonomik entegrasyon stratejisinin bir parçası olarak değerlendirilebilir.

Irak'ın Suriye'ye yönelik yeni politikası, tarafsızlık, kapsayıcılık ve iş birliği ilkelerine dayanarak bölgesel istikrarı sağlama ve ulusal çıkarları koruma hedeflerini bir araya getiren çok boyutlu bir strateji olarak şekillenmiştir. Suriye'deki rejim değişikliğinin ardından, Irak'ın bu politikası, kendi iç dinamiklerini dengeleme, bölgesel ve uluslararası iş birliği mekanizmalarını geliştirme çabalarını içermektedir. Ancak bu politika, uygulanabilirliği açısından bazı sınırlılıklar ve zorluklar barındırmaktadır. İran'a yakın milis grupların etkisi, sınır aşiretleriyle ilişkiler, bölgesel güçler arasındaki rekabet ve uluslararası toplumun farklı pozisyonları gibi unsurlar, Irak'ın tarafsızlık ve kapsayıcılık ilkelerini sürdürmesini

zorlaştırabilir. Buna rağmen güven inşası odaklı bir yaklaşım ve uluslararası toplumla güçlü iş birliği, bu zorlukların aşılmasında kritik bir rol oynayacaktır.

Irak, Suriye ile ekonomik, diplomatik ve güvenlik alanlarındaki iş birliğini derinleştirerek sadece iki ülke arasındaki ilişkileri değil aynı zamanda bölgenin genel istikrarını da destekleyebilir. Bu çerçevede Irak, ulusal çıkarlarını korurken Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine katkıda bulunması ve bölgesel aktörlerle dengeli ilişkiler geliştirmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak Irak'ın yeni Suriye politikası, dikkatle yönetilmesi gereken zorluklar barındırmakla birlikte, hem bölgesel entegrasyonu güçlendirme hem de Irak'ın uluslararası arenada bağımsız bir dış politika aktörü olarak konumlanma potansiyeline sahiptir. Bu stratejinin başarısı, Irak'ın iç dinamiklerini yönetme kapasitesine, bölgesel ve uluslararası iş birliğini geliştirme yeteneğine bağlı olacaktır. Irak, bu fırsatları etkin bir şekilde değerlendirirse sadece kendi güvenliğini ve refahını artırmakla kalmayacak aynı zamanda Suriye'nin yeni yönetimini destekleyerek bölgesel barış ve istikrara önemli bir katkı sağlayacaktır.

Feyzullah Tuna Aygün

Feyzullah Tuna Aygün, Bahçeşehir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 2015 yılında mezun olmuştur. Lisans eğitimi sırasında Syracuse Üniversitesi ile Bahçeşehir Üniversitesi arasındaki iş birliği programında Ortadoğu ve demokratikleşme konularında çalışmalara katılmıştır. Ayrıca Erasmus Değişim Programı kapsamında Polonya'daki Nicolaus Copernicus Üniversitesinde Polonya tarihi, çağdaş Rusya politikaları ve Orta Avrupa'nın Ortadoğu'ya bakış açısı üzerine dersler almıştır. Hacettepe Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Enstitüsü ve Türkiye Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsünde de yüksek lisans düzeyinde dersler almıştır.

2016 yılında Ortadoğu Araştırmaları Merkezi (ORSAM) bünyesinde çalışmaya başlayan Aygün, burada önce Irak Çalışmaları Araştırma Asistanı, ardından da Irak Çalışmaları Uzmanı olarak görev yapmıştır. Uzmanlık alanı Irak siyaseti, güvenliği ve toplumdur. Görev süresi boyunca Bağdat, Kerkük, Erbil, Necef, Kerbela ve Musul gibi Irak'ın farklı bölgelerinde saha çalışmaları yapmıştır. Ayrıca Ürdün'deki Türkmen toplumu üzerine de incelemelerde bulunmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı adına 2018 ve 2021 Irak Parlamento Seçimlerinde ve 2023 Irak Vilayet Meclisi Seçimlerinde uluslararası gözlemci olarak görev yapmıştır.

ORSAM, Washington Institute, Rudaw ve benzeri platformlarda çok sayıda makale, analiz ve rapor yayımlamıştır. Yazıları Irak siyaseti, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY), Türkmenler ve bölgesel güvenlik konularına odaklanmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen birçok konferans, sempozyum ve çalıştayda konuşmacı ve katılımcı olarak yer almıştır.

Telif Hakkı

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2025

Bu çalışmaya ait içeriğin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Merkezi

Adres : Mustafa Kemal Mah. 2128 Sk. No: 3 Çankaya, ANKARA

Telefon : +90 850 888 15 20

Email : info@orsam.org.tr

Fotoğraflar : Anadolu Ajansı (AA)